

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 4S/130/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201544
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová, LL.M
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1020201544.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vladimíry Slobodovej, LL.M a členov senátu Mgr. Milady Artnerovej a JUDr. Martina Hraboša, v právnej veci žalobcu: Obec Pakostov, Pakostov 24, 094 07 Pakostov, IČO: 00 323 331, právne zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova č. 20, 042 83 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), záznam č. 39045/2016 (6) zo dňa 13.07.2016, takto

rozhodol:

I. Správny súd **z r u š u j e** rozhodnutie Ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), záznam č. 39045/2016 (6) zo dňa 13.07.2016 ako aj rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 5019/2016-7.3, záznam č. 31042/2016 zo dňa 02.06.2016 a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

II. Správny súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

I. Priebeh administratívneho konania

1. Na základe návrhu spoločnosti Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava, IČO: 36 702 722 (ďalej len „spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o.“) zo dňa 19.04.2016 žalovaný začal správne konanie č. 5019/2016-7.3 podľa § 23 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach v znení neskorších predpisov (ďalej len „geologický zákon“) vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „A. - ropa a horľavý zemný plyn“ (ďalej len „prieskumné územie A.“).

2. Dňa 30.05.2016 bolo žalovanému doručené podanie žalobcu, ktorým sa domáhal postavenia účastníka konania v správnom konaní č. 5019/2016-7.3 o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenie) prieskumného územia A. s poukazom na § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v relevantnom znení (ďalej len „Správny poriadok“) a § 23 ods. 7 geologického zákona, pričom svoj nárok na účasť v konaní odôvodnil tým, že v predmetnom konaní môžu byť dotknuté záujmy obce ako aj záujmy jej obyvateľov.

3. Žalovaný rozhodnutím č. 5019/2016-7.3, záznam č. 31042/2016 zo dňa 02.06.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) vylúčil žalobcu ako účastníka konania podľa § 14 ods. 1 a § 46 a § 47 správneho poriadku. Žalobca podal dňa 23.06.2016 proti prvostupňovému rozhodnutiu rozklad.

4. Žalovaný rozhodnutím č. 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), záznam č.: 39045/2016 (6) zo dňa 13.07.2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) zamietol rozklad žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

5. Žalovaný sa stotožnil s názorom prvostupňového správneho orgánu, že žiadateľ nebol účastníkom konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia Snina v zmysle ustanovení geologického zákona, pretože nie je a nebol držiteľom prieskumného územia a konaním o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia Snina nebol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach. Účastníctvo mu nepriznávali ani ustanovenia Aarhuského dohovoru, pretože geologický prieskum (ako aj predĺženie doby platnosti prieskumného územia) nie je v zmysle Aarhuského dohovoru činnosťou, ktorá by mohla mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie. K námietke žalobcu, že ani nezaradenie geologického prieskumu do Prílohy I nadväzujúcej na čl. 6 ods. 1 Aarhuského dohovoru nebráni aplikovateľnosti čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru na účasť žalobcu v predmetnom konaní, pretože čl. 6 Aarhuského dohovoru je uplatniteľný nielen vo vzťahu k činnostiam uvedeným v Prílohe I, ale v súlade s jeho písm. b) sa vzťahuje aj na činnosti v tejto prílohe neuvedené, žalovaný uviedol, že ani činnosť definovaná v čl. 6 písm. b) Aarhuského dohovoru nemôže byť akoukoľvek činnosťou, ale musí ísť o činnosť, ktorá súvisí s činnosťami predpokladanými v Prílohe I Aarhuského dohovoru a súčasne musí ísť o činnosť, ktorá môže mať významný vplyv na životné prostredie. V danej súvislosti pritom nie je zjavné, akým spôsobom má mať predĺženie doby platnosti a zmena (zmenšenia) prieskumného územia A. negatívny vplyv na životné prostredie a žiadateľ tento významný vplyv ani v podanom rozklade nedefinoval. Žalovaný považoval ďalej za nevyhnutné uviesť, že súčasná právna úprava posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v relevantnom znení (ďalej len „zákon o EIA“), ako aj príslušných smerníc Európskej únie, sa nevzťahuje na činnosti vykonávané podľa geologického zákona, keďže tieto nemajú charakter ťažobnej činnosti. Cieľom geologického prieskumu je zistiť (overiť) existenciu určitých skutočností (napr. ložísk nerastov), ktoré sa nachádzajú pod zemským povrchom. Vo fáze geologického prieskumu nie sú k dispozícii presné údaje o geologických, ložiskových a hydrogeologických pomeroch územia. Žalovaný zastával názor, že proces posudzovania vplyvov na životné prostredie môže byť realizovaný len vo vzťahu k tým skutočnostiam, ktoré sú známe a u ktorých je možné posúdenie reálnych a dlhodobých vplyvov na životné prostredie. Vo vzťahu k námietke žalobcu, a síce, že v konaní vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia A. mohli byť dotknuté záujmy obcí a ich obyvateľov, žalovaný uviedol, že práva a oprávnené záujmy obce nie sú a ani nemohli byť v konaní v danej veci dotknuté. Žalobca nekonkretizoval, aké konkrétne záujmy obce a jej obyvateľov mali byť doposiaľ tzn. v období od právoplatnosti rozhodnutia o určení prieskumného územia Snina (t. j. od 01.08.2006) v súvislosti s existenciou tohto prieskumného územia dotknuté.

II. Žaloba

6. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 22.09.2016 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj prvostupňového rozhodnutia, ich zrušenia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

7. Žalobca v prvom rade uviedol, že je aktívne legitimovaný na podanie správnej žaloby voči rozhodnutiu žalovaného, keďže týmto rozhodnutím bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia. V žalobe ďalej namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie je nezákonné, pretože vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca je obec, ktorej zo zákona vyplýva povinnosť utvárať a ochraňovať zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov a ochrana životného prostredia. Podľa žalobcu rozhodovanie o prieskumnom území je rozhodovaním o životnom prostredí, čo vyplýva aj z § 9 ods. 1 písm. g) a § 103 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že neexistuje dôvod, a ani žalovaný nevysvetlil, z akého dôvodu by mal byť charakter konania o určení (predĺžení) prieskumného územia posudzovaný inak vo vzťahu k orgánu ochrany prírody, a inak vo vzťahu k žalobcovi, ktorý je obcou, a teda osobou, ktorá je povinná zaujímať sa o životné prostredie svojich obyvateľov.

8. Geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu sú nepochybne prácami, s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie. Žalobca poukázal na skutočnosť, že vplyv geologických prác v etape ložiskového geologického prieskumu, ktorý je vykonávaný v rámci určenia prieskumného územia, zhodnotil zákonodarca tým, že v § 9 ods. 1 písm. g) zákona o ochrane prírody a krajiny stanovil, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom, a to nielen v konaní o určení prieskumného územia, ale aj v konaní o predĺžení doby platnosti prieskumného územia. Žalobca poukázal aj na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ zo dňa 13.12.2011

o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, ako aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-513/13.

9. Dňa 30.12.2016 žalobca doručil súdu podanie, ktorým oznamuje, že pri písaní došlo k zrejmej nesprávosti v petite žaloby a uviedol správne znenie žalobného návrhu.

III. Vyjadrenie žalovaného

10. K žalobe sa žalovaný vyjadril podaním zo dňa 05.12.2016. Žalovaný po poukázaní na aplikáciu a výklad právnych predpisov SR a práva Európskej únie zastával názor, že prvostupňové ako aj napadnuté rozhodnutie boli vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami geologického zákona ako aj správneho poriadku. Žalovaný svojim konaním nevylúčil možnosť verejnosti zúčastniť sa procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorý je však možné uskutočniť až v čase poznania dotknutého územia vrátane potvrdenia ne/existencie ložiska nerastu, ktorý sa uskutoční v čase pred vydaním rozhodnutia v zmysle príslušných banských predpisov. Vzhľadom na uvedené žiadal žalobu zamietnuť. Žalovanému nebolo zrejmé, z akého dôvodu sa žalobca domáhal účasti v konaní až v roku 2016, keď rozhodnutie o určení prieskumného územia bolo vydané už v roku 2006 a žalobca až doteraz zákonnosť rozhodnutia o určení prieskumného územia nijakým spôsobom nespochybňoval. Žalovaný ďalej poukázal na tú skutočnosť, že rozhodnutie o predĺžení doby určenej na prieskumné územie samo osebe nevytvára žiadne nové právne skutočnosti vo vzťahu k obyvateľom obcí, obciam ani k vlastníkom nehnuteľností. Žalovaný akceptoval a zároveň spolupracoval s mnohými občianskymi združeniami, ako aj ďalšími subjektami podieľajúcimi sa na ochrane životného prostredia, avšak takéto konanie, ktorým sa žalobca domáhal účasti v konaní bez poukázania na konkrétne dotknuté záujmy na ochrane životného prostredia, ktoré by mohli byť konaním a rozhodnutím žalovaného dotknuté, považuje žalovaný za účelové.

IV. Ďalší priebeh súdneho konania

11. Rozhodnutím č. sp. 6110/2018-5.3, číslo záznamu 27386/2018 zo dňa 25.05.2018, žalovaný rozhodol o zrušení prieskumného územia A.. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 1S/206/2016 zo dňa 11.07.2018 konanie zastavil podľa § 99 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení platnom a účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“) z dôvodu, že odpadol predmet konania. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/51/2018 zo dňa 22.09.2020 (ďalej len „zrušujúce uznesenie“) bolo vyššie uvedené uznesenie zrušené a vec bola vrátená Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom uznesení, okrem iného skonštatoval, že krajský súd neprihliadol na potrebu ochrany práv sťažovateľa/ žalobcu (zainteresovanú verejnosť). Zmyslom a cieľom aktívnej legitimácie zainteresovanej verejnosti na podaní správnej žaloby je ochrana verejného záujmu pri rozhodovaní vo veciach životného prostredia a nie dosiahnutie konkrétneho prospechu pre nejaký subjekt predstavujúci zainteresovanú verejnosť. Skutočnosť, či verejný záujem v oblasti životného prostredia porušený bol alebo nie, nezaniká tým, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného stratilo platnosť.

12. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 1S/242/2020 zo dňa 13.01.2022 (ďalej len „rozsudok KS“) žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca netvrdil a nepoukázal na to, že bol v dôsledku napadnutého rozhodnutia ukrátený na svojich subjektívnych právach a ani žiadnym spôsobom nepreukázal verejný záujem v oblasti životného prostredia, preto nebola daná jeho žalobná legitimácia podľa § 178 ods. 3 SSP. Správny súd skonštatoval, že žalobca v administratívnom konaní odôvodňoval svoje účastníctvo tým, že záujmy obce a jej obyvateľov môžu byť predmetom administratívneho konania dotknuté, neuviedol však v akom konkrétnom smere. V správnej žalobe žalobca poukázal na porušenie verejného záujmu v oblasti životného prostredia, čiže nepoukázal na záujmy obce a jej obyvateľov, ale na všeobecný verejný záujem v oblasti životného prostredia, bez bližšej konkretizácie.

13. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 4Svk/27/2022 zo dňa 25.09.2024 zrušil rozsudok KS a vec vrátil Správnemu súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v uvedenom rozsudku skonštatoval, že z odôvodnenia preskúmaného rozsudku KS je nesporné, že tento nerešpektoval právne závery uvedené v zrušujúcom uznesení. Nebolo úlohou krajského súdu zaoberať sa aktívnou legitimáciou na podanie žaloby (§ 178 SSP), ale posúdiť právo žalobkyne na účasť v administratívnom konaní. Právnej argumentácii žalobkyne uvedenej v žalobe sa však krajský súd nevenoval, pretože celú vec posúdil ako nedostatok aktívnej legitimácie podľa SSP.

V. Posúdenie veci správnym súdom

15. Zákom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o správnych súdoch“) bol okrem iného zriadený aj Správny súd v Bratislave, ktorý začal svoju činnosť 1. júna 2023. V zmysle § 3 písm. b) Zákona o správnych súdoch: „ak § 4 ods.

1 neustanovuje inak, výkon súdництва prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Vec bola na základe uvedenej zmeny právnej úpravy, v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 náhodným výberom pridelená senátu 4S Správneho súdu v Bratislave a je vedená pod sp. zn. 4S/130/2024. Na základe dodatku č. 4/2024 k rozvrhu práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2024 účinného od 21.05.2024, senát 4S koná a rozhoduje v zložení predsedníčka senátu JUDr. Lucia Tóth a členovia senátu Mgr. Milada Artnerová a JUDr. Martin Hraboš. Vzhľadom na pracovnú neschopnosť predsedníčky senátu senát 4S konal v zložení zastupujúcej predsedníčky senátu JUDr. Vladimíry Slobodovej, LL.M. (podľa čl. V Rozvrhu práce SpS v BA na rok 2025) a členov senátu Mgr. Milady Artnerovej a JUDr. Martina Hraboša.

16. Správny súd v Bratislave, ako súd vecne príslušný na konanie vo veci podľa § 10 SSP opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu žalobných dôvodov, dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a s odkazom na § 191 ods. 1 písm. c) SSP napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

17. Správny súd v Bratislave rozhodol na pojednávaní, ktoré bolo nariadené v súlade s § 107 a nasl. SSP na deň 12.03.2025, pretože bola splnená podmienka uvedená v § 107 ods. 1 písm. a) SSP a za splnenia podmienok uvedených v § 108 ods. 1 a 2 SSP.

18. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

19. Podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku, účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

20. Podľa § 23 ods. 9 geologického zákona, účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu (v poznámke 26a - § 24 až 27 zákona o EIA). Účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov je aj dotknutá obec a dotknutý samosprávny kraj.

21. Podľa čl. 9 bod 2. Aarhuského dohovoru: „Každá Strana v rámci svojho vnútroštátneho práva zabezpečí, aby členovia zainteresovanej verejnosti

a) majúci dostatočný záujem alebo, alternatívne,

b) ak pretrváva porušovanie ich práva v prípadoch, kde to právne predpisy Strany upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku,

mali prístup k procesu preskúmania pred súdom a/alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona na účely napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia podliehajúcemu článku 6 a v prípadoch ustanovených vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 3, iným relevantným ustanoveniam tohto dohovoru.

O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, bude rozhodnuté v súlade s požiadavkami vnútroštátneho práva a v súlade s cieľom dať zainteresovanej verejnosti široký prístup k spravodlivosti v rámci rozsahu pôsobnosti tohto dohovoru. Na tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 2 ods. 5, považuje za dostatočný na účely písmena a). Tieto organizácie budú považované za také, ktorých práva môžu byť porušené na účely písmena b).

Ustanovenia odseku 2 nevyklúčujú možnosť predbežného preskúmania správnym orgánom a nie je nimi dotknutá požiadavka uplatnenia správneho preskúmania pred súdnym preskúmaním, ak takáto požiadavka vyplýva z vnútroštátneho práva.“

22. Podľa čl. 9 bod 3 Aarhuského dohovoru: „Navyššie bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.“

23. Podľa § 140 SSP, vo veciach toho istého žalobcu a totožného predmetu konania, ktoré už boli predmetom konania pred správnym súdom, v odôvodnení každého ďalšieho rozsudku správny súd poukáže už len na totožný rozsudok, prípadne stručne zopakuje jeho dôvody.

24. Správny súd viazaný vysloveným právnym názorom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky vec nanovo preskúmal a právne posúdil. V prejednávanej veci bol správnym súdom preskúmaný postup orgánov verejnej správy v konaní podľa geologického zákona o predĺžení doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia „Snina“, na ktorom boli povolené prieskumné vrty týkajúce sa nerastných surovín - ropa a horľavý zemný plyn. Obdobné konania na základe žiadosti spoločnosti Alpine Oil and Gas, s.r.o. boli vedené aj v súvislosti s predĺžením doby platnosti a zmeny prieskumných území „B.“ a „A.“. V jednotlivých konaniach sa domáhali priznania postavenia účastníka správneho konania viaceré neziskové organizácie zamerané na ochranu životného prostredia a obce, a to na základe čl. 9 Aarhuského dohovoru. Spornou otázkou medzi účastníkmi konania tak bolo posúdenie otázky účasti žalobcu v správnom konaní vedenom podľa geologického zákona.

25. Žalobca trval na tom, že mal byť účastníkom v správnom konaní a odvolával sa na príslušné ustanovenia geologického zákona, zákona o ochrane prírody a krajiny, zák. č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení účinnom v rozhodnom čase a Aarhuského dohovoru. Žalobcovi z § 4 ods. 3 písm. h) zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) vyplýva povinnosť utvárať a ochraňovať zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov a ochrana životného prostredia.

26. Vzhľadom na to, že Krajský súd v Bratislave už opakovane rozhodol v obdobných právnych veciach, správny súd v prejednávanej veci poukazuje na právne závery vyslovené vo vecne súvisiacich rozhodnutiach, predovšetkým v konaní sp. zn. 6S/6/2021 zo dňa 21.11.2019 (následne potvrdené rozhodnutím kasačného súdu sp. zn. 1SŽk/20/2020 zo dňa 16.02.2022) a sp. zn. 6S/211/2016, zo dňa 24.06.2021, sp. zn. 2S/181/2018 zo dňa 16.02.2022. V uvedených prípadoch išlo o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rovnakom druhu správneho konania, i keď nešlo o totožný charakter žalobcu (Lesoochranárske zoskupenie VLK, AROPANE, občianske združenie). Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 6S/131/2020 zo dňa 20.10.2022 rozhodoval aj vo veci rovnakých účastníkov konania v spore týkajúcom sa vylúčenia žalobcu zo správneho konania, v ktorom žalovaný rozhodol o vylúčení žalobcu zo správneho konania o predĺžení doby platnosti a zmeny prieskumného územia „Medzilaborce – ropa a horľavý zemný plyn.“ Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3Svk/32/2022 zo dňa 30.01.2025 kasačnú sťažnosť žalovaného voči uvedenému rozsudku zamietol.

27. Vzhľadom na to, že Krajský súd v Bratislave už rozhodoval v obdobných právnych veciach, aj vo veci rovnakého žalobcu, pričom správny súd sa stotožnil s právnym názorom vysloveným v týchto rozhodnutiach, v súlade s ustanovením § 140 SSP poukazuje predovšetkým na právne závery uvedené v rozsudku sp. zn. 6S/131/2020 zo dňa 20.01.2020 uvádza časť z jeho odôvodnenia:

80. K námietke žalovaného, že v štádiu určenia prieskumného územia v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu nemôžu byť dotknuté práva žalobcu, nakoľko týmto sa podľa § 4 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 51/2008 Z. z. rozumie iba vyhľadávanie a overovanie výhradného ložiska, pričom sa na zistenom výhradnom ložisku určí jeho približný rozsah, zistili sa možnosti výskytu jaskýň, zistilo sa geologické podmienky vplyvu starých banských diel na povrch, zisťujú a overujú sa vhodné horninové štruktúry alebo podzemné priestory a nedochádza k ovplyvňovaniu životného prostredia ako takého, správny súd nepresvedčil.

81. V zmysle v predchádzajúcich odsekoch uvedených argumentov, správny súd prisvedčil žalobcovi, že z citovaných ustanovení zákona o životnom prostredí, geologického zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny, nepochybne vyplýva, že určenie prieskumného územia zahŕňa oprávnenie pre držiteľa prieskumného územia vykonávať geologické práce, v konkrétnom konaní ide o geologické práce - ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Geologickými prácami podľa citovaného ustanovenia § 2 ods. 4 geologického zákona sú fyzikálne agrochemické práce, ako aj okrem iného vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zriaďovanie zatlačacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim. Súd preto prisvedčil žalobcovi aj v tom, že uvedené príkladmo vymenované geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu sú nepochybne prácami s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie. V etape vyhľadávania vrtných a podzemných prác zriaďovania pracovísk prístupových ciest k nim, ide predovšetkým o priamy zásah do tých zložiek životného prostredia, ktorými sú pôda, pôdy kryt, vrátane flóry a fauny, ktorá je súčasťou toho pôdneho krytu. Uvedené činnosti zároveň pri ich vykonávaní môžu nepochybne pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém. Potom rozsah a

závažnosť vplyvov uvedenej činnosti na krajinu sú predmetom konania samotného. Je pravdou, že vplyv geologických prác v etape ložiskového geologického prieskumu, ktorý je vykonávaný v rámci určenia prieskumného územia, zhodnotil zákonodarca tým, že v ustanovení § 9 ods. 1 písm. g) zákona o ochrane prírody a krajiny stanovil, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom, a to nielen v konaní o určenie prieskumného územia, ale aj o zmene a predĺžení doby platnosti prieskumného. Vplyv a dopad na životné prostredie sa teda predpokladá a pripúšťa.

Správny súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžp/41/2009. V uvedenom prípade nemal žalobca ako občianske združenie zamerané na ochranu životného prostredia priamo zákonom priznané právo byť účastníkom správneho konania týkajúceho sa povolenia odstrelu chráneného medveďa hnedého. Najvyšší súd rozhodol, že toto právo mu prináleží z nasledovných dôvodov, ktoré sú podľa názoru správneho súdu v prejednávanej veci aplikovateľné tiež: „.... vzhľadom na hore uvedené vnútroštátne a medzinárodné právne pramene uvádza, že procesné predpisy o účastníctve je nutné v prejednávanej veci vykladať s prihliadnutím na dosiahnutie cieľa sledovaného právom na priaznivé životné prostredie. Je nepochybné, že vzhľadom aj na niektoré ďalšie medzinárodno-právne dokumenty (Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice z 25. februára 1991 - oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 162/2000 Z. z.) ako aj na niektoré právne akty Európskej únie (najmä Smernica Rady z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných alebo súkromných projektov na životné prostredie /č. 85/357/EHS/) sa pri procesoch posudzovania vplyvov zámerov stavieb (činností) na životné prostredie verejnosťou realizuje základné právo na informácie o životnom prostredí, a preto je nutné pri zobrať do úvahy aj to, že zmyslom tohto základného práva jednotlivca je znášať spoluzodpovednosť za zachovanie priaznivého stupňa životného prostredia a tiež sa spolupodieľať sa na kontrole krokov, ktoré tento stav životného prostredia nielen v súčasnosti ale aj v budúcnosti môžu reálne ovplyvniť. Bez ohľadu na to, že žalobca bol až do 30. novembra 2007 v zmysle § 82 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z. z. týmto osobitným zákonom uznaný v zmysle 4. definície za účastníka správneho konania a že toto postavenie stratil od 01.12.2007 na základe zákona č. 454/2007 Z. z., Najvyšší súd vzhľadom na hore uvedené vnútroštátne a medzinárodné právne pramene uvádza, že procesné predpisy o účastníctve je nutné v prejednávanej veci vykladať s prihliadnutím na dosiahnutie cieľa sledovaného právom na priaznivé životné prostredie. Je tiež jednoznačné, že žalobca nespĺňa podmienky 1. definície účastníka, ktorým je v prejednávanej veci osoba podávajúca žiadosť o povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného živočícha (tzn. P.P.). Je tiež jednoznačné, že ustanovenie čl. 9 Aarhuského dohovoru (najmä ods. 2 a 3) neobsahuje jednoznačne koncipované základné právo ani slobodu, ktoré by bolo orgánmi verejnej moci priamo aplikovateľné v zmysle medzinárodnoprávnej teórie „self-executing“.

Avšak hore analyzované medzinárodnoprávne záväzky Slovenskej republiky týkajúce sa ústavou akceptovaného zabezpečenia práva verejnosti na životné prostredie majú v konečnom dôsledku ten dopad, že narúšajú klasickú koncepciu aktívnej legitímácie jednotlivcov v konaní pred správnymi orgánmi tým, že priznávajú postavenie účastníka konania aj verejnosti, resp. v niektorých prípadoch iba verejnosti zainteresovanej na ochrane životného prostredia.

Podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru platí, že navyše bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.

Vzhľadom na hore uvedené závery je potom celkom logické konštatovanie, že Slovenská republika okrem iného prevzala na seba medzinárodný záväzok zabezpečiť v zmysle čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru prístup verejnosti k správnym a súdnym konaniam, a pokiaľ zákonodarná alebo výkonná moc nevykonala príslušné normotvorné (všeobecne záväzné) kroky k vytvoreniu vhodných podmienok na implementáciu tohto subjektívneho práva jednotlivca v slovenskom právnom poriadku, potom súdna moc na základe ústavného kritéria prednosti komunitárneho práva (ods. 2 ústavy) a zásady čl. 7 lojálnej spolupráce (čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii) a rešpektovania princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy) musí v prípade jednotlivca dovolávajúceho sa v konkrétne prejednávanej veci na právo prístupu verejnosti k správnym a súdnym konaniam toto právo mu v individuálnej veci priznať. Uvedená myšlienka zabezpečenia procesného prístupu verejnosti ku konaniam a ich nezastupiteľnej úlohy ako už bolo skôr uvedené, je už zdôraznená v 7. a 8. recitálu preambule k Aarhuskému dohovoru, kde je jednoznačne uvedené, že každá zmluvná strana (tzn. aj Slovenská republika v zmysle svojho záväzku ako signatára zmluvy): 7. uznávajúc tiež, že každý človek má právo na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu, a súčasne je povinnosťou každého, jednotlivco aj spoločne s inými, chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i

budúcich generácií, 8. s ohľadom na to, že na zabezpečenie tohto práva a na splnenie tejto povinnosti občania musia mať prístup k informáciám, musia mať právo podieľať sa na rozhodovacom procese a musia mať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a v tomto smere, uznávajú, že občania môžu potrebovať pomoc pri vykonávaní svojich práv,..... Preto v procese transpozície tohto práva do slovenského právneho poriadku nie je možné sa uspokojiť iba s odkazom na existujúce nepriame formy právnej ochrany (napríklad procesné podania na Prokuratúru Slovenskej republiky alebo Verejného ochrancu práv), ktoré síce môžu smerovať aj k vyvolaniu súdneho konania (napríklad žaloba prokurátora v prípade nevyhoveniu jeho protestu), ale je nutné v konaní podľa zák. č. 543/2002 Z. z. aplikatívne uprednostniť cieľ sledovaný článkom 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru pred úpravou procesného postavenia žalobcu ako združenia s právnou subjektivitou obsiahnutého v § 82 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z. z., ktorá sa na základe hore prijatých záverov javí ako nedostatočná.,

82. Argumentácia žalovaného, že žalobca musí špecifikovať porušenia svojich subjektívnych práv a nielen všeobecne konštatovať, že určitým konaním dôjde k ohrozeniu životného prostredia, v tomto prípade vzhľadom na právny názor najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 5Sžp/41/2009, neobstojí. Navyše na tomto mieste správny súd uvádza, že práve účastníctvo žalobcu v konaní zabezpečí jeho kvalifikovanú informovanosť ohľadom plánovaných prác v rámci tejto etapy a následne aj možnosť kvalifikovane namietat' a vyjadrovať sa k nemu. Skutočnosti, ktoré žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza na podporu tvrdení, že v danom konaní nebude dochádzať k ohrozeniu ani ovplyvňovaniu životného prostredia budú podstatné až v samotnom konaní, kde by žalobca mal mať plnú možnosť riadne sa ho zúčastniť a na ne reagovať.

83. Správny súd na tomto mieste navyše uvádza, že konanie o určenie, zmenu (zmenšenie) prieskumného územia ako také, vrátane konania o predĺženie doby platnosti prieskumného územia, napriek tomu, že v ďalších štádiách bude prípadne zahŕňať aj možné posudzovanie jeho vplyvov na životné prostredie, je konaním s veľkým potenciálom zásahu do životného prostredia v každom štádiu a ako také musí byť verejnosti prístupné v akomkoľvek štádiu.

84. Žalovaný vo svojom vyjadrení ďalej namietá, že mu nie je jasné z akého dôvodu sa žalobca domáha účasti v konaní až z roku 2016, keďže rozhodnutie o určení prieskumného územia bolo vydané už v roku 2006 a žalobca až doteraz zákonnosť rozhodnutia o určení prieskumného územia nijakým spôsobom nespochybnil. K uvedenému správny súd uvádza, že konanie o zmene (zmenšení) či predĺžení doby platnosti prieskumného územia je samostatným konaním napriek tomu, že samozrejme skutkovo súvisí s pôvodným konaním o určení prieskumného územia. Skutočnosť, že žalobca nebol aktívny v pôvodnom konaní o určení prieskumného územia, ho nijakým spôsobom nediskvalifikuje z účasti na konaní o jeho zmene (zmenšení) či predĺžení doby platnosti určeného prieskumného územia.

85. Správny súd poukazuje na odsek 78 rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 6S/6/2021 z 21.06.2021, kde správny súd uviedol, že je mu známe žalovaným predložené rozhodnutie tunajšieho správneho súdu - rozsudok sp. zn. 2S/180/2018 z 28.10.2020 (zamietnutie žaloby), s ktorým právnym záverom sa vzhľadom na vyššie uvedené však nemôže stotožniť. Správny súd je názoru, že ani nové, vo veci žiadosti žiadateľa spol. Alpine Oil and Gas, s. r. o., Bratislava, žalovaným vydané rozhodnutie, ktorým došlo k zmene (zmenšeniu) prieskumného územia a predĺženiu doby platnosti, automaticky bez ďalšieho neznamena, že ide o také rozhodnutie, ktoré je výlučne v prospech ochrany životného prostredia. Iba samotné zmenšenie územného rozsahu prieskumného územia neznamena odstránenie negatívneho vplyvu výkonu celého spektra prieskumných prác na takomto území na životné prostredie, resp. prírodné hodnoty, ktoré by na takomto území mali byť chránené. Každé takéto rozhodnutie má ingerenciu na životné prostredie a viac alebo menej negatívny vplyv naň a preto je vždy angažovanie verejnosti – žalobcu v zmysle Aarhuského dohovoru dôvodné a teda aj účasť žalobcu v takomto administratívnom konaní. V tejto súvislosti správny súd odkazuje na odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. zo dňa 16.12.2020, 5Sžk/21/2019 kde najvyšší súd konštatoval, že ani zrušenie prieskumného územia nepredstavuje skutočnosť, ktorá by vylučovala verejný záujem v oblasti životného prostredia.

86. Zároveň správny súd dodáva, že najvyšší súd v uznesení sp. zn. 4Sžk/10/2019 z 05.05.2020, ktorým zrušil predchádzajúce rozhodnutie tunajšieho súdu o zastavení konania a ktorým je správny súd viazaný, uviedol, že „rozhodnutie o zrušení prieskumného územia Snina (poznámka správneho súdu: najvyšší súd mal zrejme na mysli B.), vydané po nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného a po podaní správnej žaloby na krajský súd o jeho preskúmanie, nepredstavuje takú novú

skutočnosť, ktorú by bolo možné považovať za dostatočný dôvod na prelomenie zásady ustanovenej v § 135 ods. 1 SSP. Táto skutočnosť automaticky neznamená, že k realizácii práv vyplývajúcich z napadnutého rozhodnutia žalovaného nedošlo, resp. že by týmto rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohol byť porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.“

87. Najvyšší súd v cit. rozhodnutí zároveň skonštatoval, že si je vedomý odklonu od doterajšej rozhodovacej praxe, ktorý je však podľa neho nielenže prípustný ale priam žiadúci, resp. nevyhnutý. Ide aj o odklon od uznesenia sp. zn. 4Sžk/44/2018 zo dňa 05.03.2019, ktorým najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť žalobcu proti uzneseniu tunajšieho súdu č.k. 1S/212/2016-241 zo dňa 11.07.2018, ktorým tunajší súd zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), záznam č. 39044/2016 (6) zo dňa 13.07.2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu č. sp. 5020/2016-7.3, č. z. 31046/2016 zo dňa 02.06.2016 o vylúčení žalobu zo správneho konania vo veci predĺženia platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia B. - ropa a horľavý zemný plyn. V cit. uznesení, od ktorého je podľa najvyššieho súdu odklon žiadúci a nevyhnutný, najvyšší súd bol toho názoru, že „nakoľko v priebehu súdneho konania na krajskom súde bolo prieskumné územie Medzilaborce právoplatne zrušené, dospel k záveru, že odpadol dôvod, pre ktorý by mal žalovaný opätovne konať a rozhodovať vo veci zmeny prieskumného územia a predĺženia jeho platnosti, a vo veciach s týmto konaním súvisiacim, t.j. aj v konaní o priznaní účastníctva žalobcu v tomto konaní. Na základe skutočnosti, že prieskumné územie bolo právoplatne zrušené, najvyšší súd dospel k záveru, že ak by aj súd v správnom súdnictve žalobcovi vyhovel, napadnuté administratívne rozhodnutia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, žalovaný by nemal inú možnosť, len konanie zastaviť, pretože odpadol dôvod na vydanie rozhodnutia o účastníctve žalobcu v konaní o zmene prieskumného územia, ktoré predtým právoplatne zaniklo.“

88. Žalobca, ako zainteresovaná verejnosť, ktorého jedným z poslání je aj ochrana verejného záujmu pri rozhodovaní vo veciach životného prostredia a nie dosiahnutie konkrétneho prospechu pre nejaký subjekt predstavujúci zainteresovanú verejnosť, by mal byť akceptovaný aj ako účastník predmetného administratívneho konania, nakoľko je možné predpokladať, že jeho účasť v takomto konaní prispeje k naplneniu legitímneho cieľa - zabezpečenia účasti verejnosti na prijímaní rozhodnutí týkajúcich sa životného prostredia a hájenie oprávnených záujmov na jeho ochrane. Nie je verejným záujmom v oblasti životného prostredia, aby po takmer dvoch rokoch, kedy napadnuté rozhodnutie žalovaného vyvolávalo právne účinky a vyplývali z neho oprávnenia pre držiteľov prieskumného územia - ďalších účastníkov, nebol vykonaný prieskum zákonnosti tohto rozhodnutia súdom. Automatické vylúčenie tohto rozhodnutia zo súdneho prieskumu by mohlo pre držiteľov prieskumného územia predstavovať neadekvátnu výhodu, ktorá spočívala v nemožnosti preskúmania zákonnosti rozhodnutia o zmene prieskumného územia a postupu pri jeho vydaní. Verejný záujem v takomto prípade nemožno obmedziť na okolnosť, že v čase rozhodovania súdom už napadnuté rozhodnutie žalovaného nevyvoláva právne účinky. Odoprela by sa tým verejnemu záujmu ochrana za obdobie, kedy mohol byť tento verejný záujem porušovaný prípadným nezákonným rozhodnutím a jeho účinkami.

28. Čo sa týka aplikácie § 14 Správneho poriadku v preskúmanom správnom konaní, správny súd dospel k záveru, že účastníctvo žalobcu nebolo možné z uvedeného ustanovenia v správnom konaní vyvodiť. Aplikácia Správneho poriadku je výslovne zodpovedaná v § 41 ods. 1 geologického zákona, podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na konanie podľa geologického zákona všeobecné predpisy o správnom konaní. § 22 ods. 1 geologického zákona ustanovuje, že ministerstvo určí prieskumné územie na návrh fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá je objednávateľom, t. j. budúcim držiteľom prieskumného územia, pričom z uvedeného ustanovenia vyplýva, že účastníkom konania o určenie prieskumného územia je len fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá návrh na určenie prieskumného územia podala, pričom uvedené ustanovenie sa analogicky aplikuje aj na proces zmeny prieskumného územia. Konanie o určení, zmene, predĺžení doby platnosti alebo zrušení prieskumného územia je tak osobitným správnym konaním podľa geologického zákona ako osobitného (špeciálneho) zákona, ktorý mal v tomto konaní povahu lex specialis voči Správneho poriadku ako lex generalis. Podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku, účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. V konaní o zmene určeného prieskumného územia sa koná len o právach a oprávnených záujmoch osoby, ktorá je držiteľom prieskumného územia a ktorá zároveň podala návrh na jeho zmenu. Výsledkom rozhodovacej činnosti o

zmene prieskumného územia Snina, alebo prípadným zamietnutím takéhoto návrhu, sa nemenila právna situácia žalobcu. Z ustanovenia § 14 ods. 2 Správneho poriadku vyplýva, že účastníkom konania môže byť aj ten, o kom tak ustanovuje osobitný predpis, v danom prípade geologický zákon. Keďže žalobca nebol držiteľom prieskumného územia Snina a ani nepodal návrh na určenie prieskumného územia, rovnako ani návrh na zmenu tohto prieskumného územia, nebol účastníkom konania v danej veci a nekonalo sa o jeho právach, oprávnených záujmoch a povinnostiach. Žalobca sledujúci všeobecný záujem na ochrane životného prostredia nebol v žiadnom hmotnoprávnom vzťahu k predmetu konania a rozhodnutie v konaní podľa geologického zákona sa jeho právneho postavenia nijako nedotklo.

29. Zo žalobných bodov vyplývalo, že žalobca sa účasti v správnom konaní domáhal predovšetkým s ohľadom na verejný záujem na ochrane životného prostredia a s poukazom na aplikáciu Aarhuského dohovoru a Smerníc Európskej únie. Správny súd sa stotožnil s argumentáciou žaloby a na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

30. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 SSP a úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania pred správnym súdom v plnom rozsahu voči neúspešnému žalovanému.

31. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (§ 443 ods. 1 v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).